

Teatr

W latach 60. nastąpił dynamiczny rozwój Kielc. W skali kraju Kielce zajmowały trzecie miejsce, po Katowicach i Warszawie, pod względem nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę, osiągając w 1970 r. wskaźnik 334,3. Szybko rosło zatrudnienie: jeśli w 1960 r. zatrudnionych w przemyśle było 1457 osób, to w 1970 r. już 32 098 osób. W 1946 r. miasto liczyło tylko 46 tys. mieszkańców, a na koniec 1970 r. już 126 tys., co spowodował dynamiczny rozwój przemysłu, usług i budownictwa.

Kielce jako miasto wojewódzkie spełniało funkcje ośrodka kulturalnego i oświatowego dla około 500 tys. mieszkańców województwa. Działały: Teatr im. Stefana Żeromskiego, Filharmonia im. Oskara Kolberg, Muzeum Narodowe, Biblioteka Miejska i Wojewódzka, WDK, zakładowe domy kultury, kluby, kina, radio i prasa.

Ogólne Plany Zagospodarowania Przestrzennego opracowane na lata 1961- 65 i 1965-70 wskazywały na rozwój szkolnictwa wyższego i obiektów kultury o zasięgu wojewódzkim. Władze miasta postanowiły, że pierwszą inwestycją będzie teatr na około 700 widzów z towarzyszącymi placówkami kulturalnymi. Zamyśl ten był jednym z ważnych punktów przygotowywanego pod koniec lat 60. programu obchodów IX wieków Kielc.

Lokalizacja

Trzeba było znaleźć dogodną lokalizację. Nie zdecydowaliśmy się na ogłoszenie konkursu, poszliśmy na skróty, zasięgając opinii urbanistów i architektów, działaczy kultury, a także przewodniczącego Komitetu Urbanistyki i Architektury w Warszawie prof. Zygmunta Skibniewskiego. Wyłoniono trzy możliwości lokalizacyjne. Pierwsza - przy zbiegu ulic Sienkiewicza i Moniuszki, na miejscu XIX-wiecznej siedziby władz województwa krakowskiego w Kielcach. Druga - teren między ulicami Ogrodową i Krakowską, tzw. wzgórze Karscha. Jako trzecią propozycję rozpatrywano tereny przy ulicy Solnej. Ostatecznie zapadła decyzja o wyborze pierwszej lokalizacji. Tam został wybudowany teatr, obecnie Kieleckie Centrum Kultury.

Lokalizacja ta nawiązuje do historycznego Staszicowskiego Planu Miasta z tzw. trójpalczystym układem komunikacyj-

nym ulic: Sienkiewicza, Moniuszki i Czerwonego Krzyża (nie zrealizowany do końca).

Projekt

Z opracowanych założeń wynikało, że nowy teatr obok już istniejącego - im. Stefana Żeromskiego, musi spełniać szeroko pojęte funkcje kulturotwórcze dla Kielc i województwa. Projektowanie tego rodzaju obiektu z natury rzeczy musiało by trwać dwa lata, a także niewykluczony byłby konkurs ogólnopolski. Szukaliśmy takich rozwiązań, które maksymalnie skróciłyby okres projektowania.

Od środowiska urbanistyczno-architektonicznego otrzymaliśmy informację, że aktualnie realizowany jest obiekt Teatru Muzycznego w Gdyni. Do WRN w Gdańsku udała się delegacja w składzie: Jan Kosowski (wicewojewoda kielecki), Jerzy Szmajdel (przewodniczący PMRN w Kielcach), Jan Golka (przedstawiciel Teatru im. St. Żeromskiego), architektki i budowlani. Chcieliśmy powtórzyć gdyński projekt w Kielcach. Tamtejsze władze bezpłatnie przekazały nam projekt techniczny teatru. Oczywiście projekt musiał być dostosowany do wybranej lokalizacji w Kielcach. Dzięki temu cały cykl projektowania został znacznie skrócony, a koszty projektowania ograniczono.

Przygotowanie terenu

Na terenie przyszłej budowy teatru istniało kilka budynków starej zabudowy i mieszkało ponad 200 osób, które trzeba było przekwaterować. Równocześnie trwał dostosowywanie projektu do lokalizacji i przygotowywanie terenu pod przyszłą inwestycję.

W rezultacie kompleksowych prac projektowych i terenowych w 1974 roku położyliśmy kamień węgielny pod budowę

teatru. Początkowo realizacja przebiegała dość sprawnie, zamowieniu uległa w 1989 roku - w okresie zmian ustrojowych w kraju. Władzom wojewódzkim i miejskim starczyło jednak woli i energii, aby dzieło dokończyć. Dziś nikt nie neguje decyzji budowy nowego teatru. Scena KCK jest jedną z trzech największych w Polsce (o powierzchni 520 m²), wyposażoną w dwie sceny obrotowe oraz nowoczesną aparaturę oświetleniową i akustyczną.

Otwarcie obiektu nastąpiło w styczniu 1996 r. przedstawieniem opery narodowej „Halka” Stanisława Moniuszki w inscenizacji i reżyserii Marii Fołtyn, w wykonaniu zespołu i artystów Teatru Wielkiego w Warszawie.

W roku 1998 wystawiona została w KCK opera Stanisława Moniuszki „Straszny Dwór” w reżyserii Marii Fołtyn, co stało się historycznym wydarzeniem w dziejach kieleckiej kultury.

Na scenie wystawiane są spektakle operowe i operetkowe, musicale i przedstawienia teatralne, widowiska baletowe m.in. Królewskiego Baletu Flandryjskiego z Belgii, sławnego Sankt-Petersburskiego Teatru Baletu Borisa Ejfmana, Polskiego Teatru Tańca z Poznania.

Odbywają się tu również koncerty muzyki symfonicznej i rozrywkowej, recitale, festiwale i przeglądy muzyczne, występują znane zespoły pieśni i tańca. Publiczność miała okazję okłaskiwać tutaj m.in. najsłynniejsze w Polsce i za granicą orkiestry, jak Symfonia Varsovia i Orkiestra Filharmonii Narodowej.

Myślę, że Kieleckie Centrum Kultury dobrze służy społeczeństwu miasta i województwa.

JERZY SZMAJDEL
(przewodniczący PMRN w latach 1960-1973)